

ONDERZOEKSPROGRAMMA
2020

Inhoudsopgave

1	Inleiding.....	1
1.1	Werkwijze	1
1.2	Selectiecriteria.....	1
2	Onderzoeksprogramma 2019 en 2020	2
2.1.	2019.....	2
2.2.	2020.....	2
2.2.1	Budget.....	2
2.2.2	Onderzoeken.....	3

1 Inleiding

De gemeentewet kent sinds de invoering van de Wet dualisering Gemeentebestuur in 2002 de verplichting voor iedere gemeente om een rekenkamer of rekenkamercommissie in te stellen. De gemeenten Ooststellingwerf, Weststellingwerf en Opsterland hebben in 2015 besloten om een personele unie te vormen voor de rekenkamercommissie. Elke gemeente heeft zo een eigen rekenkamercommissie, maar met dezelfde (externe) leden en dezelfde werkwijze.

1.1 Werkwijze

De rekenkamercommissies stellen ieder jaar een onderzoeksprogramma op voor de onderzoeken die zij het komend jaar voornemens zijn uit te voeren. Dit onderzoeksprogramma staat echter niet volledig vast voor het komende jaar. Het onderzoeksprogramma kan worden bijgesteld op basis van actuele ontwikkelingen en nieuwe inzichten. Een belangrijke basis voor het onderzoeksprogramma zijn de wensen en suggesties van de gemeenteraadsleden. De rekenkamercommissies hebben hiervoor in de gemeenten Ooststellingwerf, Weststellingwerf en Opsterland gesprekken gevoerd met raadsfracties die onderwerpsuggesties hebben aangedragen en met hen besproken. Er zijn het afgelopen jaar geen suggesties van inwoners van de gemeenten ontvangen.

De rekenkamercommissies staan bij het zich oriënteren op onderzoeksonderwerpen open voor suggesties van de raad, organisaties/instellingen in de dorpen en van burgers inzake onderwerpen. Verder oriënteren de rekenkamercommissies zich op het werk van andere rekenkamer(commissie)s in het land en op de informatie van de NVRN (Nederlandse Vereniging van Rekenkamers & Rekenkamercommissies). De Rekenkamercommissies beslissen evenwel uiteindelijk zelf welke onderwerpen zij gaan onderzoeken, op welke wijze en op welk moment zij dat doen.

De rekenkamercommissies houden een groslijst bij van mogelijke onderwerpen, deze lijst is als bijlage opgenomen in het onderzoeksprogramma.

Voor het bepalen van haar uiteindelijke keuze hanteren de rekenkamercommissies selectiecriteria (zie paragraaf 1.2). Uiteraard waken de rekenkamercommissies voor overlap in onderzoek binnen de gemeente en houden zij rekening met onderzoeken die het College doet.

1.2 Selectiecriteria

De rekenkamercommissies hanteren de volgende selectiecriteria bij de keuze voor onderzoeken, namelijk:

1. het onderzoek moet betrekking hebben op de doeltreffendheid, doelmatigheid, rechtmatigheid van het beleid en van de uitvoering van het beleid. Ook zal bij elk onderzoek worden bekeken in hoeverre het burgerperspectief onderzocht kan worden;
2. er moet sprake zijn van een substantieel (maatschappelijk en/of financieel) belang;
3. het onderzoek moet betrekking hebben op beleid dat door de gemeente valt te beïnvloeden;
4. bij de opeenvolgende onderzoeken moet zoveel mogelijk sprake zijn van een evenwichtige spreiding over de gemeentelijke beleidsterreinen;
5. er moet sprake zijn van bruikbaarheid en verwachte leereffecten;

In onze oriëntatie op de suggesties van de raadsleden wordt zo veel mogelijk aansluiting gezocht bij de actualiteit als het gaat om de keus van onderzoeksonderwerpen. Uit het oogpunt van kostenbesparing én om van elkaar te leren kijken de rekenkamercommissies ook naar de mogelijkheid om onderzoeken voor meerdere gemeenten te combineren.

2 Onderzoeksprogramma 2019 en 2020

2.1. 2019

In 2019 zijn onderzoeken op de volgende beleidsterreinen afgerond:

Ooststellingwerf	Weststellingwerf	Opsterland
effectiviteit, efficiency en rechtmatigheid van het proces van vergunningverlening	effectiviteit, efficiency en rechtmatigheid van het proces van vergunningverlening	effectiviteit, efficiency en rechtmatigheid van het proces van vergunningverlening
		subsidies cultuurpromotie
Doe-Mee onderzoek Lokale Inclusie-agenda	Doe-Mee onderzoek Lokale Inclusie-agenda	Doe-Mee onderzoek Lokale Inclusie-agenda

Tabel 1: overzicht afgeronde onderzoeken 2019

In 2019 zijn de volgende onderzoeken¹ opgestart:

	Onderwerp	planning gereed
Ooststellingwerf	- Financiële sturing uitvoering jeugdwet - Schuldhulpverlening	tweede kwartaal 2020 derde kwartaal 2020
Weststellingwerf	- Financiële sturing uitvoering jeugdwet - Gebiedsteams	tweede kwartaal 2020 derde kwartaal 2020
Opsterland	- Financiële sturing uitvoering jeugdwet - Schuldhulpverlening	tweede kwartaal 2020 derde kwartaal 2020

Tabel 2: overzicht opgestarte onderzoeken 2019

2.2. 2020

2.2.1 Budget

De beschikbare budgetten voor de rekenkamercommissies van de drie OWO-gemeenten zijn als volgt:

	Beschikbaar budget
Ooststellingwerf	26.000 euro
Weststellingwerf	25.500 euro
Opsterland	29.679 euro

Tabel 3: budget 2020

Ten laste van het budget komen:

- Onderzoekskosten
- Vergoedingen aan de leden van de rekenkamercommissie
- Kosten inhuur secretaris
- Overige organisatiekosten

¹ De bijbehorende onderzoeksopzetten zijn eerder ter kennisname naar de betreffende raden gestuurd.

2.2.2 Onderzoeken

In deze paragraaf worden de onderwerpen genoemd waarnaar in 2020 een vooronderzoek zal worden gedaan. In een vooronderzoek wordt nagegaan of een onderzoek naar het betrokken onderwerp tot relevante conclusies en aanbevelingen voor de raad en de organisatie kan leiden. Daarbij wordt gekeken naar onder meer de probleemstelling, mogelijke onderzoeksvragen en welke informatie beschikbaar is. Na het vooronderzoek volgt een nadere afbakening of wordt afgezien van een diepgaander vervolgonderzoek.

Na afronding van het vooronderzoek kan de rekenkamercommissie de bevindingen uit het vooronderzoek desgewenst delen met de raad. Raadsleden kunnen dan nog input leveren voor de onderzoeksopzet. De uiteindelijke onderzoeksopzet wordt vastgesteld door de Rekenkamercommissie en daarna ter informatie aan de raad, het college van B&W en de gemeentesecretaris/algemeen directeur gestuurd. Bij elk onderzoek zal steeds worden bekeken of de rekenkamercommissie het onderzoek zelf uitvoert of zal uitbesteden.

Bij de keuze van onderzoeksobjecten gaan de rekenkamercommissies als volgt te werk: Eerst worden suggesties verzameld zoals is beschreven in paragraaf 1.1. Vervolgens worden deze objecten gewogen aan de hand van de selectiecriteria (paragraaf 1.2) en wordt een nadere selectie gemaakt: de shortlist.

Objecten die geschikt zijn voor rekenkameronderzoek maar niet in 2020 worden uitgevoerd, worden op de groslijst geplaatst, zie bijlage 1. Dit zijn objecten waarnaar de rekenkamercommissies op de langere termijn mogelijk onderzoek naar wil gaan doen. Deze zullen voor het onderzoeksprogramma 2021 - in samenhang met eventuele nieuwe objecten - opnieuw worden bekeken. Objecten die niet geschikt worden geacht voor rekenkameronderzoek vallen af. Per aangedragen suggestie kunt u in bijlage 1 teruglezen wat de reactie van de rekenkamercommissies is.

In 2020 staan de volgende objecten op de shortlist (een nadere duiding van de hieronder genoemde objecten is beschreven in de lijst met onderzoeksobjecten (bijlage 1)):

Ooststellingwerf	Weststellingwerf	Opsterland
Duurzaamheidsbeleid	Laaggeletterdheid	Duurzaamheidsbeleid ² (1 ^e kwartaal)
		Gebiedsteams (4 ^e kwartaal)

Tabel 4: shortlist rekenkamercommissies OWO 2020

Met deze onderzoeken worden de onderzoeksbudgetten van de rekenkamercommissies volledig benut. Mocht de raad in de loop van het jaar bij de rekenkamercommissies een verzoek indienen voor een bepaald onderzoek, dan zal daar extra budget voor beschikbaar moeten worden gesteld.

² Dit onderwerp is op initiatief van de rekenkamercommissie op de shortlist gezet. Duurzaamheid neemt een prominente plek in binnen het coalitie-akkoord en de ontwikkelagenda van de gemeente Opsterland. Daarom heeft, ook gelet op selectiecriteria 4, dit onderwerp prioriteit voor de rekenkamercommissie. Een toelichting op de onderzoeksvraag is opgenomen in de bijlage 'lijst onderzoeksobjecten'.